

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Ppreședinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Hîncești din 20 aprilie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 august 2016, declarate de avocatul Furnică Victor în numele inculpatului

Canțir Constantin Simion, născut la 02 iunie 1981, originar și locuitor r-nul Căușeni, s. Sălcuța.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.11.2015 - 20.04.2016;

Instanța de apel: 24.05.- 24.08.2016;

Instanța de recurs: 03.11.2016 - 01.02.2017.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 20.04.2016, Canțir Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, în sumă de 4000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Canțir Constantin la 02.09.2015, având intenția obținerii unui profit personal prin trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor prin contrabandă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin nedeclarare a încercat introducerea pe teritoriul R. Moldova a mărfurilor în proporții mari.

În așa mod, în perioada de timp a lunilor august - septembrie 2015, data și ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost stabilită, activând în calitate de șofer la SRL „Mondial Expres” pe autocamionul model „Volvo FH12-6X2R”, n/î C SK 418, aflându-se în România a intrat în posesia mărfurilor în asortiment valoarea în vamă a cărora constituia suma de 69988 lei și care urmau a fi livrate reprezentanților SRL „Petexim-Grup”.

Tot atunci, mărfurile în asortiment, au fost încărcate în autocamionul model „Volvo FH12-6X2R”, n/î C SK 418, alăturat mărfurilor destinate altor agenți economici.

Ulterior, la 02.09.2015, aproximativ la ora 14:00, urmărind scopul îndeplinirii depline a intențiilor sale criminale, prin postul vamal Leușeni - Albița (auto), contrar prevederilor art. 187 Cod vamal, precum și a prevederilor art. 2 din Hotărârea

Guvernului nr. 1140 „Cu privire la regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al R. Moldova”, intenționat nu a indicat în declarațiile vamale de tranzit intern și nu a prezentat controlului vamal mărfurile în asortiment, tăinuindu-le printre celelalte mărfuri transportate în compartimentul marfar al autocamionului model „Volvo FH12-6X2R”, n/î C SK 418, încercând trecerea lor frauduloasă peste frontiera vamală.

Canțir Constantin nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile criminale din motivul că a fost depistat și reținut de colaboratorii Biroului Vamal Leușeni în momentul efectuării controlului fizic în compartimentul marfar al autocamionului model „Volvo FH12-6X2R”, n/î C SK 418.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Canțir Constantin să fie condamnat în baza art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, procurorul a solicitat ca acțiunea civilă înaintată de SRL „Petexim-Grup” să fie admisă integral, cu încasarea din contul inculpatului a contravalorii mărfurilor supuse confiscării în sumă de 3224,87 euro, iar corpurile delictive să fie confiscate în folosul statului.

În susținerea cerințelor invocate, procurorul a menționat că la compartimentul individualizării pedepsei, prima instanță nu a luat în considerație prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, or, atât în cadrul cercetării judecătorești cât și în cadrul urmăririi penale, inculpatul nu și-a recunoscut vina, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii, nu s-a căit sincer, mai mult, în speță prima instanță urma să aplice prevederile art. 106 Cod penal.

3.1. Avocatul Furnică Victor în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând în susținerea cerințelor sale, următoarele aspecte:

- învinuirea adusă este lipsită de esență, iar la emiterea sentinței prima instanță urma să țină cont că marfa transportată de către SRL „Mondial Expres”, care avea destinatar pe SRL „Petexim-Grup” este obiectul contractului de transport nr. 210815-1 din 21.08.2015;

- prima instanță nu a ținut cont și de declarațiile martorilor Patrașco Eugeniu și Baranovschi Vadim;

- pe parcursul examinării cauzei, procurorul nu a probat intenția propriu-zisă a inculpatului ca semn al laturii subiective a componenței de infracțiune prevăzută de art. 248 alin. (1) Cod penal;

- existența tuturor actelor ce însoțeau marfa, achitarea taxelor vamale pentru importul mărfii cu anticipație, amplasamentul mărfii în compartimentul marfar al unității de transport, obligația contractuală a SRL „Mondial Expres”, inculpatul fiind propusul acesteia de a transporta marfa clientului SRL „Petexim-Grup”, susține versiunea inculpatului că nedeclararea mărfii, la punctul de trecere al frontierei, a fost o eroare umană, cauzată de specificul activității, oboseala acestuia, astfel, în concluzie marfa nu a fost declarată din imprudență, generată de factorii subiectivi;

- în prima instanță, atât inculpatul, cât și apărătorul au susținut că procurorul nu a demonstrat vinovăția inculpatului, în condițiile în care aceasta urmează să fie exprimată prin intenție directă, în condițiile componenței de infracțiune reglementate la art. 248 alin. (1) Cod penal;

- conform cuprinsului componenteii de infrațiune prevăzută de art. 248 alin. (1) Cod penal și explicațiilor pct. 17 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 24.12.2010 „Privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiile vamale” contrabanda și eschivarea de la achitarea plăților vamale se săvârșesc numai cu intenție, adică făptuitorul își dă seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevede consecințele acestora și le dorește.

Făptuitorul acționează în scopul de a obține venit ilicit, prin săvârșirea contrabandei sau prin eschivarea de la achitarea plăților vamale;

- în acest sens, vinovăția și forma de exprimare a acesteia, *intenție sau imprudență*, este un semn definitoriu și care obligatoriu urmează să fie constatat, ca semn distinct al laturii subiective a componenteii de infrațiune, iar în condițiile legii, fapta calificată conform prevederilor art. 248 alin. (1) Cod penal, obligatoriu urmează să fie săvârșită cu vinovăție exprimată prin intenție (directă);

- neglijența constatată de prima instanță, este o formă a imprudenței prin care se poate exprima vinovăția, pe când, contrabanda se săvârșește doar cu intenție directă;

- în condițiile legii și calificarea faptelor inculpatului conform art. 248 alin. (1) Cod penal, forma vinovăției nu poate avea un caracter facultativ, dar urmează să fie în mod obligatoriu determinată și motivată în rechizitoriu și sentință, mai mult, vinovăția nu are scop, așa cum a stabilit prima instanță, or, scopul este un semn independent al laturii subiective a componenteii de infrațiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24.08.2016, au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului și apărării, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, prima instanță probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatului Canțir Constantin în baza art. art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, în sumă de 4000 lei.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului în săvârșirea infrațiunii incriminate prin rechizitoriu, a fost confirmată prin declarațiile martorilor Patrașco Eugen, Baranovschi Vadim; denunțul nr. 140 din 08.09.2015 (f.d. 5); sesizarea inspectorului principal Patrașco Eugen nr. 334 din 02.09.2015 (f.d. 6); actul de control fizic vamal nr. 431 din 02.09.2015 (f.d. 7); procesul-verbal de ridicare din 02.09.2015 (f.d. 10); factura CMR din 31.08.2015 (f.d. 14); invoice FA002722 (f.d. 15-17); declarații vamale din 25.08.2015 (f.d. 18-19); procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.09.2015 (f.d. 35-37); ordonanțele de recunoaștere în calitate de corp delict din 25.09.2015 (f.d. 32, 38); contract-comandă nr. 210815-1 din 21.08.2015 (f.d. 44); ordin din 02.09.2015 (f.d. 45).

Instanța de apel a apreciat critic argumentele apărării precum că, pe parcursul examinării cauzei, procurorul nu a probat intenția propriu-zisă a inculpatului ca semn al laturii subiective a componenteii de infrațiune prevăzută de art. 248 alin. (1) Cod penal; existența tuturor actelor ce însoțeau marfa, achitarea taxelor vamale pentru

importul mărfii cu anticipație, amplasamentul mărfii în compartimentul marfar al unității de transport, obligația contractuală a SRL „Mondial Expres”, inculpatul fiind propusul acesteia, de a transporta marfa clientului SRL „Petexim-Grup”, susține versiunea inculpatului că nedeclararea mărfii, la punctul de trecere a frontierei, a fost o eroare umană, cauzată de specificul activității, oboseala acestuia, astfel, în concluzie marfa nu a fost declarată din imprudență, generată de factori subiectivi; neglijența constatată de prima instanță, este o formă a imprudenței prin care se poate exprima vinovăția, pe când, contrabanda se săvârșește doar cu intenție directă.

Or, în conținutul sentinței atacate prima instanță a dat apreciere acestor argumente, iar instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia respectivă, potrivit căreia infracțiunea de contrabandă prevăzută la art. 248 alin. (1) Cod penal, constituie de fapt o infracțiune formală, forma și scopul vinovăției având caracter facultativ pentru care, în dependență de circumstanțe și temeuri, acestea pot fi însă luate în considerație la individualizarea pedepsei aplicate subiectului infracțiunii.

Argumentele din apelul apărării precum că, în condițiile legii și calificarea faptelor inculpatului conform art. 248 alin. (1) Cod penal, forma vinovăției nu poate avea un caracter facultativ, dar urmează să fie în mod obligatoriu determinată și motivată în rechizitoriu și sentință, iar vinovăția nu are scop, așa cum stabilește prima instanță, dar scopul este un semn independent al laturii subiective a componenței de infracțiune, nu au fost reținute de către instanța de apel deoarece nu prezintă temei de admiterea a cererii de apel.

Instanța de apel printre altele a menționat, că scopul și motivul sunt elemente ce completează vinovăția care este semnul principal din structura laturii subiective, manifestată prin intenție directă sau indirectă, or, în motivarea sentinței prima instanță întemeiat a menționat că, infracțiunea de contrabandă se săvârșește cu intenție directă sau indirectă, iar ca o condiție a conținutului constitutiv al infracțiunii nu se cere existența scopului sau motivului.

De asemenea, instanța de apel a statuat, că prima instanță a luat în considerare cele invocate de către inculpat și partea apărării cu privire la lipsa intenției de a săvârși infracțiunea, ci omiterea întâmplătoare a declarării mărfii importate agentului economic SRL „Petexim Grup” în rezultatul unei supraoboseli, instanța întemeiat a apreciat această versiune ca metodă de apărare, or, anume Canțîr Constantin în calitate de șofer avea obligația de a prezenta declarațiile vamale față de organul vamal, inacțiune din partea căruia a dus la săvârșirea faptei prejudiciabile prevăzute de legea penală.

5. Avocatul Furnică Victor în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia instanței de apel, ca fiind ilegală și neîntemeiată, invocând motive similare celor menționate în cererea de apel, inclusiv și-a expus dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor.

În acest sens, apărarea a menționat că procurorul nu a prezentat probe care să confirme vinovăția inculpatului Canțîr Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, mai mult, apărarea făcând trimitere la doctrina juridică națională a specificat că în cazul deferit judecării, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate prin rechizitoriu, or, apărarea pledează pentru faptul că de către procuror nu a fost demonstrată intenția ca semn al laturii subiective a componenței de infracțiune prevăzută de art. 248 alin. (1) Cod penal.

La fel, apărarea consideră că constatările din partea descriptivă a sentinței, care au fost menținute și de către instanța de apel, cum sunt „*instanța constată că infracțiunea s-a consumat din neglijența inculpatului Canțir Constantin...inculpatul a declarat că el este unicul responsabil pentru perfectarea și transmiterea declarațiilor în vamă, ceea ce urmare a factorilor involuntari, a fost omis de Canțir Constantin...marfa nedeclarată era la loc vizibil, nu era tănuită, iar ipoteza inculpatului că aceasta a fost nedeclarată ca urmare a supraoboselii și datorită faptului că a uitat să declare această marfă și-a găsit constatarea în ședința de judecată*” infirmă poziția procurorului expusă în rechizitoriu, precum că fapta săvârșită de inculpat s-a făcut cu scop de cupiditate și nu a fost stabilit semnul laturii subiective a componenței de infracțiune prevăzute la art. 248 alin. (1) Cod penal „*vinovăția exprimată prin intenție directă*”.

6. Asupra recursului ordinar declarat de apărare a depus referință procurorul, solicitând respingerea acestuia, deoarece argumentele redată în conținutul cererii de recurs nu și-au găsit confirmare în speță, lipsind temeiuri de casare a deciziei recurate.

Mai mult, opozabil celor invocate în recurs, procurorul a specificat, că analizând materialele dosarului, rezultă că la judecarea apelurilor , instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privind condamnarea lui Canțir Constantin în baza art. art. 27, 248 alin. (1) Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat și expune următoarele considerente în vederea susținerii acestei statuări.

Așadar, pornind de la expunerea argumentelor privitor la soluția de inadmisibilitate a recursului ordinar declarat de apărare, Colegiul penal amintește că potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute exhaustiv de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din textul recursului declarat de apărare se constată că, în drept, avocatul Furnică Victor își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, din care rezultă, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizând criticele formulate, prin prisma temeiului circumscris cazurilor de casare prevăzute de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs apreciază argumentele invocate de recurent ca fiind nefondate, având în vedere în acest sens următoarele considerente.

Instanța de recurs controlează dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanța de apel și dacă faptele au fost constatate respectându-se normele de drept material sau procesual.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă, că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept.

Instanța de recurs, menționează, că temeiul invocat de recurent - „*nu sunt întrunite elementele infracțiunii*” este prezent atunci, când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective. Prin urmare, temeiul, la care se face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar determina necesitatea casării deciziei instanței de apel.

Or, temeiul invocat include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul căror s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Din conținutul deciziei instanței de apel rezultă, că instanța de apel corect a constatat fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Canțir Constantin, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior, motivându-se concluzia de vinovăție a acestuia.

Colegiul penal, reține că, instanțele de judecată, verificând probele administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședințele de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția și condamnarea inculpatului Canțir Constantin în baza art. art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, în sumă de 4000 lei.

În ce privesc criticele formulate de recurent, enunțate la pct. 5 al prezentei decizii, prin care susține că Canțir Constantin nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, de către procuror nu a fost demonstrată intenția ca semn al laturii subiective a componenței de infracțiune prevăzută de art. 248 alin. (1) Cod penal, acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei în apel și cărora instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și, a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând decizia atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul declarat de apărare este vădit neîntemeiat.

La fel, Colegiul penal, menționează că din textul recursului, se evidențiază că recurentul își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, astfel, criticele formulate de apărare nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate ca fiind ilegală.

Totodată, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f.d. 202-208) și lecturând textul deciziei adoptate în cauză, rezultă că instanța de apel la judecarea apelurilor declarate de procuror și apărare, a respectat prevederile art. art. 415, 417 Cod de procedură penală, astfel întemeindu-și concluziile sale pe

probele legal administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, acestea fiind reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Pe cale de consecință, se reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală, argumentată și întemeiată.

Pentru a exclude careva repetări inutile, Colegiul penal amintește, că practica CEDO a stabilit că, instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6 § 1 din CțEDO.

În virtutea considerentelor expuse constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanțele de fond în privința inculpatului, nefiind identificată de instanța de recurs prezența erorilor judiciare prevăzute de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate sub acest aspect de către titularul cererii de recurs.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Furnică Victor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 august 2016, în cauza penală în privința lui *Canțir Constantin Simion*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 martie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev